

SCI-CONF.COM.UA

ACTUAL TRENDS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH

**ABSTRACTS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 11-13, 2020**

**MUNICH
2020**

ACTUAL TRENDS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH

Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference

Munich, Germany

11-13 October 2020

Munich, Germany

2020

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “Actual trends of modern scientific research” (October 11-13, 2020) MDPC Publishing, Munich, Germany. 2020. 386 p.

ISBN 978-3-954753-02-4

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Actual trends of modern scientific research. Abstracts of the 4th International scientific and practical conference. MDPC Publishing, Munich, Germany. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-actual-trends-of-modern-scientific-research-11-13-oktyabrya-2020-goda-myunhen-germaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: munich@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 MDPC Publishing ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1	<i>Kornienko V., Honcharova O.</i>
GROWTH OF RUSSIAN STURGEON (ACIPENSER GUELLENSTAEDTII) LARVAE AT DIFFERENT STOCKING DENSITIES IN THE BASINS	10
2	<i>Радченко М. В., Буйвал О. Ю.</i>
УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКІВ В ПІВНІЧНО-СХІДНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	15
3	<i>Шевчук В. В.</i>
СИМБІОТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОРОХУ ПОСІВНОГО ЗА ДІЇ МІКРОБНОГО ПРЕПАРАТУ ТА РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН	18
4	<i>Шевчук О. А.</i>
ЗМІНА АНАТОМО-МОРФОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ БОБІВ КОРМОВИХ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТІВ ІНГІБІТОРНОГО ТИПУ	24

BIOLOGICAL SCIENCES

5	<i>Мамчур Т. В., Третьякова С. О.</i>
ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ УЧНЯ, ВИКЛАДАЧА, НАУКОВЦЯ УМАНСЬКОГО УЧИЛИЩА ЗЕМЛЕРОБСТВА ТА САДІВНИЦТВА – АНДРІЯ ІВАНОВИЧА МАЛЬТИ	30
6	<i>Пшенична В. А.</i>
ДНК – ПОРТРЕТ НАЦІЇ	41
7	<i>Романенко Ю. О., Васильєва С. О.</i>
ПСИХОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ТЕМПЕРАМЕНТУ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ВІННИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО	47

MEDICAL SCIENCES

8	<i>Shyshkin M. A.</i>
HISTOPATHOLOGICAL STUDY OF DISTAL COLONIC POLYPS	53
9	<i>Голка Г. Г., Веснин В. В., Олейник А. А., Гаркуша М. А., Истомин Д. А.</i>
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ КОСТНО-СУСТАВНОГО ТУБЕРКУЛЕЗА	56
10	<i>Грищенко О. В., Гоман Т. І.</i>
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИБОРУ ДОЗИ ВІТАМІНУ D ДЛЯ КОРЕКЦІЇ ЙОГО ДЕФІЦИТУ У ВАГІТНИХ ІНДУСТРІАЛЬНОГО МІСТА	61
11	<i>Льовкін О. А.</i>
УЗ-АСИСТОВАНА РЕГІОНАРНА АНЕСТЕЗІЯ В НЕВІДКЛАДНІЙ ТРАВМАТОЛОГІЇ	67

- 12 *Менів Н. П., Федорович У. М.* 72
 МІКРОБІОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНОГО
 МАТЕРІАЛУ: ДОСЛІДЖЕННЯ НА S.AUREUS
- 13 *Момот А. А., Прасол О. В., Волкова Ю. В., Лантухова Н. Д.* 77
 ВПЛИВ АНЕСТЕЗІОЛОГІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПРИ
 ЕНДОВАСКУЛЯРНІЙ ТЕРАПІЇ НА НЕВРОЛОГІЧНИЙ СТАН
 ПАЦІЄНТІВ
- 14 *Польовий В. П., Паляниця А. С., Райляну С. І., Чепега І. Г.* 79
 ОСОБЛИВОСТІ МІКРОБНОЇ КОНТАМІНАЦІЇ ОЧЕРЕВИННОЇ
 ПОРОЖНИНИ В РІЗНІ ПЕРІОДИ ПЕРЕБІГУ ЕНТЕРАЛЬНОЇ
 НЕДОСТАТНОСТІ ТА ЇЇ КОРЕКЦІЇ
- 15 *Цюрупайло М. С., Федотов О. В.* 84
 СИНДРОМ ТУРЕТТА: ПРИЧИНИ ЗАХВОРЮВАННЯ,
 КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ДОСВІД ЛІКУВАННЯ ЙОГО ПРОЯВІВ
- 16 *Яковлева О. А., Семененко С. И., Клемот А. А., Николова О. М.* 88
 НЕДОСТАТОЧНОЕ ВНИМАНИЕ КЛИНИЧЕСКОЙ
 ФАРМАКОЛОГИИ – СТРАДАЮТ ПАЦИЕНТЫ

PHARMACEUTICAL SCIENCES

- 17 *Дегтярева Е. А., Вишневская Л. И., Гарная С. В.* 92
 ОПРЕДЕЛЕНИЕ ОСТАТОЧНОГО КОЛИЧЕСТВА
 ОРГАНИЧЕСКОГО РАСТВОРИТЕЛЯ В ЛИПОФИЛЬНОМ
 ЭКСТРАКТЕ ТЫКВЫ
- 18 *Кубарева І. В., Болдарь Г. Є., Рищенко О. О.* 96
 ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ
 ПАЦІЄНТАМ ІЗ ХРОНІЧНИМ БОЛЬОВИМ СИНДРОМОМ З
 ПОЗИЦІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
- 19 *Суховий Г. П., Яковлева О. С.* 102
 ДОСЛІДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ РОСТУ
 РИНКУ ANTI-AGE КОСМЕТИКИ

TECHNICAL SCIENCES

- 20 *Boryn V. S., Korostil O. M.* 109
 INTELLECTUAL SYSTEM OF CONTROL OF TECHNOLOGICAL
 PROCESS OF COXING OF OIL RESIDUES
- 21 *Hliuza A. P., Honcharenko D. V., Nazarenko Yu. V.* 116
 RESEARCH OF "SMART HOUSE" TECHNOLOGIES
- 22 *Kharchenko S. D., Kharchenko O. V.* 121
 WEAR RESISTANT DETONATION COATINGS
- 23 *Yevsieiev V., Bronnikov A.* 128
 ANALYSIS OF THE CMMI MODEL APPLICATION FOR
 SOLVING THE TASKS OF CPPS CONTROL PROCESSES
 AUTOMATION DEVELOPMENT
- 24 *Давидович О. Я., Турчиняк М. К., Палько Н. С.* 133
 СТАБІЛІЗАЦІЯ ЯКОСТІ ЖИРІВ ПІД ЧАС ЗБЕРІГАННЯ

- 25 **Комаров В. О., Сендецький Н. Н., Сащук С. І., Анохін О. О.** 139
ПРОВЕДЕННЯ МОДАЛЬНОГО АНАЛІЗУ КОНСТРУКЦІЇ
КРИЛА ЛІТАКА ШЛЯХОМ МАТЕМАТИЧНОГО
МОДЕЛЮВАННЯ ЙОГО КОНСТРУКЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ
КОМПЛЕКСУ ANSYS ТА ПРОГРАМНОГО СЕРЕДОВИЩА
КОМПАС 3D

- 26 **Селегей А. М., Селегей С. М., Петренко В. О., Квасова Л. С.** 146
MODEL OF MOVEMENT OF GRANULAR MATERIALS BY
ELEMENTS OF TREE-FREE LOADING DEVICE OF DOMAIN
FURNACE

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

- 27 **Умаров Салим Халлокович, Гасанов Назим Захид оглы, Гасанов Анар Ибрагим оглы, Нарзуллаева Зилола Мухитдиновна, Умарова Дилфуза Салимовна** 152
МОНОКРИСТАЛЛЫ ТВЕРДЫХ РАСТВОРОВ $TiGa_{1-x}Fe_xSe_2$ -
ЭФФЕКТИВНЫЙ МАТЕРИАЛ ДЛЯ ЭЛЕКТРОННОЙ ТЕХНИКИ

PEDAGOGICAL SCIENCES

- 28 **Pasieka N., Mysiura M.** 162
DEVELOPMENT OF LINGUISTIC PERSONALITY OF THE
YOUNGER SCHOOLBOY AT THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

- 29 **Ващенко Л. С.** 169
ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ КУРСУ
БІОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

- 30 **Галаєвська Л. В.** 176
КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ
СТВОРЕННЯ ЖАНРІВ ДІЛОВОГО МОВЛЕННЯ

- 31 **Грузевич Т. Ю.** 182
РОЛЬ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА В ОРГАНІЗАЦІЇ
ГРОМАДЯНСЬКОГО САМОВИХОВАННЯ УЧНІВ СТАРШИХ
КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

- 32 **Гусєв В. М., Ольшевська О. В., Кулабухова О. С.** 187
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В
УМОВАХ КАРАНТИНУ COVID-19

- 33 **Євенко О. В.** 192
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ
ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН

- 34 **Зелинский С. С.** 198
ИНФОРМАТИЗАЦИЯ ВУЗА: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ

- 35 **Кіцель Н. В.** 202
ТЕСТУВАННЯ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ
НАВЧАННЯ

36	Клочко О. О. ПРОБЛЕМИ ЗМІСТОВОГО НАПОВНЕННЯ ПРОЦЕСУ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»	209
37	Кунгурцева Ж. Ф., Бурлаєнко О. М., Дзех С. Д. STEM-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ У ГУРТКАХ ПРИРОДНИЧО-ТЕХНІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	214
38	Левченко І. М. ВИМОГИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ДО КОМПЕТЕНТНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ	219
39	Масальський В. П., Олешко О. Г. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГІДРОТЕХНІЧНІ СПОРУДИ САДІВ І ПАРКІВ» У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	226
40	Савка І. В., Яремко Т. І. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННЮ	232
41	Савчин Г. В. СУЧАСНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	237
42	Скачедуб Н. М., Чхайло М. Б. РЕГУЛЮВАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧИМ БІГОМ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	243
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
43	Шиделко А. В. ПІДГОТОВКА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ФАХІВЦІВ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ СТАТЕВООСВІТНЬОЇ ТЕМАТИКИ	248
ART		
44	Львова І., Романенкова Ю. В. РОЛЬ РЕЖИСЕРА ТА ПРОДЮСЕРА ЦИРКОВОГО ПРОДУКТУ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ	255
45	Міненко О. А. СУЧАСНЕ ТЛУМАЧЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА В НОВИХ ЦИФРОВИХ УМОВАХ	260
46	Пандирєва Є. А. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМПОЗИЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУКОТВОРНИХ ГРАФІЧНИХ НАПИСІВ У ВІЗУАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ МІСТА	267
47	Сидор М. Б. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ В ОБРАЗОТВОРЧОСТІ: ВИТОКИ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	273

HISTORICAL SCIENCES

- 48 *Ткачук П. О.* 280
ЗНАЧЕННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ДЛЯ
ВІЙСЬКА

LITERATURE

- 49 *Саламатина А. В.* 283
СРЕДСТВА ОБРАЗНОСТИ СУБЪЕКТИВНОЙ ОЦЕНКИ
ЛИЧНОСТИ В РОМАНЕ Э. М. РЕМАРКА «ТРИ ТОВАРИЩА»

POLITICAL SCIENCES

- 50 *Андрєєва О. М., Стецюк Ю. О.* 288
ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ДЕРЖАВ АТР: НА ПРИКЛАДІ
СІНГАПУРУ
- 51 *Чала К. О.* 293
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС ЯК ЕЛЕМЕНТ
ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ СХІДНОЇ ЄВРОПИ

PHILOSOPHICAL SCIENCES

- 52 *Rusko N. M.* 299
SPIRITUAL PROBLEMS OF MODERN SOCIETY IN TERMS OF
RELIGION, SCIENCE AND PHILOSOPHY
- 53 *Безпрозванна Т. А.* 303
ФІНАНСОВА ЦИВІЛІЗАЦІЯ ЯК НАЙЗАГАЛЬНІШИЙ ВИМІР
ІДЕНТИЧНОСТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ
- 54 *Олійник І.* 308
УМОВИ І МОЖЛИВОСТІ ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ ПРЕКАРІЗАЦІЇ
МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ

ECONOMIC SCIENCES

- 55 *Kolodiuk L.* 315
PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF MODERN MANAGEMENT
AND MARKETING
- 56 *Vanishvili M. M., Nozadze M. I.* 318
THE ROLE OF PERFORMANCE AUDITING IN PROGRAM
BUDGET EVALUATION AND WAYS TO IMPROVE IT IN
GEORGIAN SELF-GOVERNING CITIES
- 57 *Боденчук Л. Б., Карайсенлі Я. І.* 331
ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ДЛЯ
ВДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ТА
СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ
- 58 *Вовк Т. Г., Нечипорук Н. В.* 340
СЛУЖБА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ
ПІДПРИЄМСТВА

59	Косяк А. П. СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК І ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА «ВЛАДАМ»)	344
60	Саакян А. А. РАЗВИТИЕ ОТРАСЛЕЙ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА КРАСНОДАРСКОГО КРАЯ НА ОСНОВЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ	351
61	Симоненко О. І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОДЕЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ	357
62	Скригун Н. П., Лабінська Н. О. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БРЕНДА ПЕРЕД СПОЖИВАЧАМИ	360

LEGAL SCIENCES

63	Денисовський М. Д., Томчук І. О., Картавцев В. С., Дрімач М. І. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕДІАЦІЇ, ЯК АЛЬТЕРНАТИВНОГО МЕТОДУ ВИРІШЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ	363
64	Заставна О. П., Мельник Н. М. АНЕКСІЯ ТЕРИТОРІЇ В ІСТОРІЇ І ПРАКТИЦІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА	370
65	Скиба В. М., Воробець Н. А. НАСИЛЛЯ В СІМ'Ї - ОДНА ІЗ СОЦІАЛЬНИХ ТА НАЙБОЛЮЧШИХ ПРОБЛЕМ СЬОГОДЕННЯ	375
66	Скиба В. М., Шарко І. І. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПЕРЕГЛЯДУ СПРАВ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ	380

ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Боденчук Лілія Борисівна,

к.е.н., в.о.доцента

Карайсенлі Яна Ігорівна

студентка

Придунайська філія МАУП

м.Ізмаїл, Україна

Суб'єкти малого і середнього підприємництва (далі - МСП) є двигуном економічного зростання будь-якої країни в будь-якій галузі. У зв'язку з цим їх розвиток є пріоритетним завданням багатьох держав. В багатьох країнах світу суб'єкти МСП займають основну частку в кількості підприємств по числу зайнятих і валової доданої вартості.

У кожній країні свої критерії віднесення до суб'єктів МСП, але всі вони схожі, розрізняються лише за специфікою країни, а також, в разі необхідності, по галузях. У країнах Східної і Центральної Європи також поширено вимогу за номінальною частці юридичних осіб, які не є суб'єктами МСП, у володінні таким суб'єктом не більше 25%.

Кожна з країн має свою систему кредитування, в залежності від якої формується певний набір моделей кредитування. У більшості випадків використовується сплетіння з трьох основних моделей: клієнтоорієнтованої, продукторієнтованої і ризикоорієнтованої з переважанням однієї з них. Таке уявлення індивідуально для кожної країни, регіону і часом навіть банку. Однак, згадуючи розвиток моделей кредитування суб'єктів МСП за кордоном, слід звернути увагу на те, які чинники впливають на розвиток самого малого і середнього бізнесу (далі - МСБ), від чого залежить і його затребуваність в ресурсах, в т.ч. за допомогою банківського кредитування.

Традиційно, виділяють 5 основних зовнішніх факторів, що впливають на розвиток суб'єктів МСП і моделей їх кредитування.

У першому наближенні основний вплив має держава. По-перше, це гарантії, по-друге, пільги. І ті, і інші можуть бути надані як безпосередньо суб'єктам МСП, так і організаціям, які підтримують їх, в т.ч. банкам. У розвинених країнах держава бере на себе значну частину ризиків по кредитуванню і мінімізує пряме регулювання і фінансування суб'єктів МСП.

І. Державні гарантії. До гарантій держави можна віднести гранти, кредитні гарантії, пряму допомогу малому бізнесу в придбанні і впровадженні технологій, субсидування, співфінансування, фондування, страхування, доступ до державних замовлень, підвищення кваліфікації підприємців та інше.

Частина заходів відноситься до прямого фінансування державою суб'єктів МСП. Гранти на підвищення продуктивності праці поширені в Сінгапурі, відомому своєю лояльністю до малого бізнесу і спрямованістю законів на його розвиток. Грант покриває до 70% витрат на покупку або лізинг необхідного обладнання. Грант видається тільки тим суб'єктам, хто вже успішно досяг цієї мети на практиці, тим самим стимулюючи підвищення його конкурентоспроможності.

Державні кредити для інноваційних МСП видаються в Китаї. Державне співфінансування застосовується в Швейцарії, Ірландії та Данії. Субсидування процентної ставки поширене в Угорщині, Португалії, Іспанії, Туреччині і Великобританії. У США поширена підтримка з боку податкових органів як пільгового оподаткування витрат на інноваційні програми, включаючи придбання документації, обладнання, патентні послуги. Дані заходи сприяють зростанню малого бізнесу, а значить, і пошуку їм нових джерел фінансування, коли поточної підтримки стає недостатньо.

Інша частина заходів відноситься до гарантій держави для третіх осіб, що надають послуги або надають фінансування суб'єктам МСП. Часткова кредитна гарантія поширена в Ефіопії, США, Канаді, Чилі, Таїланді, Південній Кореї і багатьох країнах Європи. Так, у Великій Британії Центральний банк фондує кредитні організації, які надають підтримку малому бізнесу.

Кредитні гарантії надаються на цільові кредити на покупку устаткування. В Ефіопії дані гарантії доступні для пріоритетних суб'єктів МСП, до яких відноситься малий бізнес, який займається сільським господарством і виробництвом. Так, наприклад, існує регіональна гарантія для сільських господарств на закупівлю добрив. У Швейцарії до заходів підтримки відносять надання гарантій, в т.ч. із залученням пенсійних фондів. Швейцарія є унікальною країною з точки зору бізнесу, оскільки його регулювання зводиться до мінімуму, причому податкова політика відрізняється особливою лояльністю по відношенню до підприємств. Держава також може надавати гарантії за експортними кредитами. В Ефіопії такі гарантії надаються суб'єктам МСП - експортерам з обов'язковою наявністю забезпечення не менше 40% для виробничих підприємств і не менше 50% для інших. У Великобританії така допомога надається початківцям експортерам. Південнокорейська модель економіки з причини невеликого внутрішнього ринку є експортоорієнтованою, що також впливає на сектор МСБ. Процентні ставки за банківськими кредитами дуже високі, внаслідок чого досить поширена практика прямого запозичення держави, а також кредитних гарантій. Подібна підтримка сприяє також розвитку банківських експортних кредитів та експортного факторингу.

Управління у справах малого бізнесу США надає гарантії, а також здійснює страхування виконання зобов'язань. Страхування сприяє не тільки розвитку відносин з контрагентами, а й служить гарантією для фінансових організацій при їх фінансуванні. У США також поширений пріоритетний доступ суб'єктів МСП до державних замовлень, що сприяє їх розвитку. В першу чергу це торкається малого бізнесу, зайнятого в інноваційних дослідженнях. Таким суб'єктам МСП забезпечується доступ до держзамовлень по НДДКР, плани по яким визначаються на державному рівні федеральними міністерствами і національними агентствами.

Наступний ряд державних заходів спрямований на безпосередній розвиток суб'єктів МСП.

По-перше, може надаватися допомога в оцінці, виборі, придбанні, впровадженні і адаптації зарубіжних технологій. В Ефіопії дана міра розлогий в таких галузях, як текстильне виробництво, шкіряна промисловість, металургія, інженерна справа і сільське господарство [14, с. 56].

По-друге, здійснюється реалізація програм підвищення кваліфікації, професійного навчання в області технологій і рівня освіти, створення бізнес-інкубаторів в Чехії, Великобританії та Південної Кореї.

Дані заходи сприяють просуванню МСП на нові рівні, на яких для подальшого розвитку їм потрібно стороннє фінансування.

II. Пільги. До пільг, що надаються державою, відносяться податкові, а також з оренди виробничих і офісних приміщень для окремих галузей. Податкові пільги у вигляді зменшення ставок, спрощення системи оподаткування, зменшення податкової бази для суб'єктів МСП поширені в Новій Зеландії та деяких країнах Європейського союзу. У Словаччині застосовується практика податкових пільг і безподаткових періодів для таких суб'єктів МСП. В Китаї поширені податкові преференції для модернізації суб'єктів МСП. В Ефіопії держава надає в оренду площі за собівартістю без посередників. Для стимулювання роботи суб'єктів МСП також можуть вводитися пільги для суб'єктів, зайнятих у законодавчо визначених галузях. Так, в Італії це наукові розробки, проекти для збереження і поліпшення навколишнього середовища та екологічної обстановки, розвиток економічно слабозвинених регіонів країни, будівництво, проекти в галузі поліпшення умов виробництва. Дані заходи досить ефективно сприяють кількісному зростанню малого бізнесу, що також сприяє зростанню попиту на фінансування, в т.ч. у вигляді банківського кредитування.

III. Підтримка нових продуктів. На стику державного і приватного рівнів знаходиться підтримка нових продуктів, до якого відноситься гарантія викупу, програми підтримки, особливі умови для стартапів, фінансування через венчурні фонди. У Південній Кореї суб'єкти МСП складають 99,5% організацій і формують 50% ВВП країни. Тільки завдяки їх розвитку країна в останні роки

показує досить швидке економічне зростання. Крім інтернаціоналізації бізнесу, держава акцентує свою увагу на підвищенні його конкурентоспроможності та кооперації з великим бізнесом.

Через великі компанії реалізується програма гарантованого викупу нового продукту. Вона спрямована на продуктивні новації, зниження витрат малого бізнесу і заміщення імпорту внутрішнім виробництвом. Дана підтримка стимулює суб'єкти МСП на пошук необхідних джерел фінансування, якими можуть виступати як самі великі компанії, так і фінансові організації. Програму південнокорейського Ексімбанку, спрямовану на цілеспрямовану підтримку і стимулювання зростання малого бізнесу, можна назвати прихованим чемпіоном. В її рамках надається фінансова і нефінансова підтримка на всьому протязі життя нового продукту - від розробки до продажу. Подібна програма-каталізатор існує також в Малайзії, вона націлена на лідерів ринку, сформованих всередині країни, починаючи з малого бізнесу. У програму входить підтримка в фінансуванні, людському капіталі та подоланні ринкових бар'єрів.

Стартапам також надають підтримку у вигляді гарантій, а також через венчурні фонди у Франції, США, Канаді, Данії та Нідерландах. У наданні суб'єктам МСП доступу до венчурного капіталу в Канаді сприяють Уряд і Канадський банк розвитку бізнесу. В Китаї в цілях розвитку інноваційної діяльності в державний бюджет введені статті витрат на створення фондів для розвитку МСП, а також державою забезпечується сприяння в створенні венчурних фондів, бізнес-інкубаторів та технопарків. Стимулювання стартапів і їх зростання сприяє підвищенню попиту на фінансування банками малого бізнесу.

IV. Інвестиції. На приватному рівні з деякою підтримкою і стимуляцією з боку держави здійснюються інвестиції в суб'єкти МСП у вигляді пайової участі, державно-приватного партнерства та комерціалізації технологій. Основною проблемою розвитку малого бізнесу в Сінгапурі вважається отримання максимального ефекту при обмеженості ресурсів. Програма пайової участі

націлена на розвиток молодих і перспективних суб'єктів МСП. За даною програмою залучаються кошти третіх осіб до одного мільйона доларів. Держава в даному випадку безпосередньо в фінансуванні не приймає участі. Однак для приватних інвесторів у співфінансуванні, з одного боку, криється великий прибуток, з іншого - високі ризики втрати вкладених коштів. У Європейському союзі подібна програма, згідно з якою основною функцією держави є організація партнерства з приватним інвестором, називається державно-приватним партнерством.

У Малайзії генеральний план 2012-2020 формулює основні цілі розвитку МСП: кількісне зростання інноваційних фірм і компаній-газелей і збільшення продуктивності праці. Щоб досягти їх в країні працює програма комерціалізації технологій, націлена на виявлення конкурентоспроможних та інноваційних бізнесів та їх зв'язку з потенційними інвесторами. Вищенаведені програми призводять до більшого підвищення конкурентоспроможності компаній, що займаються інноваціями, а також виробництвом продуктів таких інновацій. Подібні заходи істотно впливають на даний сегмент суб'єктів МСП. У ролі інвесторів можуть виступати різні треті особи, в т.ч. банки. А за підтримки держави даних малих бізнесів банки більш охоче приймають на себе певні ризики і виступають як в якості інвесторів, так і в якості кредиторів.

З боку моделей кредитування суб'єктів МСП найбільший вплив мають особливості організації системи кредитування в кожній окремій країні. У багатьох країнах, таких як, наприклад, Сінгапур, Ефіопія, Чехія, Франція, поширені послуги фінансового і технічного консалтингу для малого бізнесу, різні тренінги для малого бізнесу, а також державою надається підтримка даних служб і підприємств. У Сінгапурі основною метою такої підтримки є консалтинг в сфері виходу на міжнародні ринки, а також з питань захисту прав інтелектуальної власності при виході на міжнародну арену. В Ефіопії проводяться тренінги з розвитку навичок підприємництва та управління для розширення і зміцнення малого бізнесу.

Також держава може бути безпосередньо задіяна у фінансуванні малого бізнесу. В Ефіопії поширена практика державного лізингу. В його рамках надається необхідне обладнання в лізинг тим суб'єктам МСП, яким недостатньо забезпечення для отримання кредиту такого розміру. Для даної країни в основному це підприємства-виробники. В даному випадку з боку банківського кредитування найбільш ефективними продуктами будуть овердрафти і факторинг при продажу виробленої продукції на умови відстрочки платежу.

На законодавчому рівні в системі кредитування для банків може бути закріплений певний норматив по кредитуванню суб'єктів МСП. Кредитування даного сегмента ринку є однією з вимог програми кредитування пріоритетних секторів економіки резервного банку Індії. Кожен банк згідно з цією програмою зобов'язаний мати в своєму кредитному портфелі частку малого і середнього бізнесу, а також сільського господарства в розмірі не менше 40% кредитів, а також гарантувати низьку процентну ставку по кредитах. Однак дана практика є досить високоризикованою для банків. При бажанні підтримувати першокласних клієнтів, вони повинні утримувати у себе майже стільки ж високоризикованих активів для малого бізнесу і сільського господарства. Однак дана міра необхідна для більш активного розвитку і підтримки суб'єктів МСП.

Відмінною особливістю деяких східних країн є використання договору Мурабаха замість кредитного. За своєю суттю укладається договір обміну. Даний договір передбачає поділ ризику між банком і клієнтом, банк купує актив за дорученням клієнта і передає його клієнту з націнкою на умовах відстрочення платежу. Це є основою ісламського банкінгу, що відноситься до соціально орієнтованої моделі кредитування. У Туреччині функціонують одночасно і звичайні, і ісламські банки в одних і тих же законодавчих і регуляторних умовах. У даній моделі кредитування усуваються такі проблеми, як: асиметричність інформації, недостатність забезпечення, деякі операційні складності, а також, в залежності від конкретного випадку, швидкість розгляду заявок. Ісламський банкінг, в основному, використовується не для інвестицій, а

для фінансування оборотного капіталу. Також відсутні і юридичні підстави для дискримінації малого бізнесу. Для банку даний вид договору дозволяє прискорити процес і включає в себе менше витрат у порівнянні зі звичайним кредитуванням.

Системи інших країн спрямовані на створення банків, спеціалізованих на кредитуванні суб'єктів МСП. Серед схем підтримки малого бізнесу, наведених на G20, були приведені такі заходи, як підтримка банків з державною участю і кредитування в місцевих банках. Місцеві банки пропонувалося формувати за допомогою розукрупнення комерційних банків і укрупнення мікрофінансових організацій. У таких країнах, як Ірландія і Данія існують окремі спеціалізовані на кредитуванні малого бізнесу банки. В інших країнах цю нішу можуть займати місцеві банки.

З точки зору інвестиційного банкінгу хорошим прикладом служить досвід США, де крім державних програм та інфраструктури банківського сектора, націленого на розвиток МСП, також використовується консолідація банків для вкладення в значимі і ефективні інвестиційні проекти. Подібне багатоканальне фінансування в Фінляндії організовується організацією АТ «Фіннвера», контрольованої державою і співпрацює з багатьма фінансовими організаціями. Вона є співінвестором в багатьох високоризикованих проектах. Для банків подібна практика є додатковим захистом: з одного боку, об'єктивний аналіз проекту кількома сторонами, з іншого - поділ ризиків, а також їх диверсифікація всередині банку за рахунок кількості прийнятих проектів в залежності від можливостей банку.

Висновок. Виходячи з усього перерахованого вище, можна виділити декілька найбільш підходящих для адаптації в Україні заходів з підтримки суб'єктів МСП, які приведуть до більшої затребуваності їх кредитування та більш охоче їх фінансування банками.

По-перше, з боку держави - це спрощення системи регулювання малого бізнесу, пріоритетний доступ до державним замовленням і надання державних гарантій по інвестиційними кредитами.

По-друге, з боку податкової системи - пільги суб'єктам МСП пріоритетних галузей і їх інвесторам, в тому числі банкам.

По-третє, підтримка нових продуктів. З цим пов'язано впровадження програм зі сприяння стартапам успішних бізнесменів в обмін на певні пільги. Наприклад, гарантії викупу нового інноваційного продукту, в т.ч. на умовах відстрочення платежу. У більшості випадків це зажадає від суб'єктів МСП отримання кредитів або факторингових послуг.

По-четверте, інвестиції - співфінансування малого бізнесу в перетині з державними гарантіями. Нарешті, з боку організації системи кредитування можливі спеціалізація банків на кредитуванні суб'єктом МСП і консолідація банків при фінансуванні інвестиційних проектів.

Література

1. Развитие малого и среднего предпринимательства. Зарубежный опыт. МСП Банк. [Электронный ресурс]. URL: <https://www.mspbank.ru/userfiles/2015EU.pdf>.
2. Салыхова Э.К. Малый бизнес в зарубежной практике // NovaInfo.Ru. - 2016. - № 57. - с. 199-207. - url: <http://novainfo.ru/pdf/057-4.pdf>.
3. Соколинская Н.Э. Стратегия развития малых предприятий Италии // Финансы, деньги, инвестиции. - 2011. - № 3(39). - с. 11-13.
4. Ahmet F. Aysan, Mustafa Disli, Adam Ng, Huseyin Ozturk Is small the new big? Islamic banking for SMEs in Turkey // Economic Modelling. - 2016. - p. 187-194.